

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

427

Na temelju članka 20. stavka 4. Zakona o mjeriteljstvu (»Narodne novine«, broj 74/14) ravnateljica Državnog zavoda za mjeriteljstvo donosi

PRAVILNIK

O MJERITELJSKIM I TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA VLAGOMJERE KOJIMA SE MJERI UDIO VLAKE U ZRNJU POLJOPRIVREDNIH VRSTA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se mjeriteljski i tehnički zahtjevi koje moraju zadovoljavati vlagomjeri kojima se mjeri udio vlage u zrnju poljoprivrednih vrsta (u daljnjem tekstu: vlagomjeri), postupak ocjenjivanja sukladnosti mjerila s odobrenim tipom mjerila i zahtjevima ovoga Pravilnika, postupak ovjeravanja i način označivanja mjerila.

Članak 2.

Vlagomjeri u smislu ovoga Pravilnika su zakonita mjerila koja mjere udio vlage odnosno udio vlage i hlapljivih tvari (zajednički određeni kao »udio vlage«) brzom indirektnom metodom koja mjeri neki fizikalni parametar (električni, optički, itd.) te pomoću kalibracijskih konstanti i izračuna daje mjerni rezultat unutar propisanih granica dopuštene pogreške.

Članak 3.

Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na:

1. vlagomjere za statičke uzorke,
2. vlagomjere koji izračunavaju udio vlage na neizravne fizikalne načine (npr. električni ili optički senzori)

koji se koriste u obavljanju trgovačke djelatnosti prilikom koje se cijena robe temelji na mjerenju udjela vlage u zrnju poljoprivrednih vrsta.

Članak 4.

Ovaj Pravilnik odnosi se na mjeriteljske i tehničke zahtjeve i njime se ne sprječava primjena novih tehnologija u postupku mjerenja udjela vlage u zrnju poljoprivrednih vrsta.

II. MJERITELJSKI I TEHNIČKI ZAHTJEVI

Članak 5.

Mjeriteljski i tehnički zahtjevi koje moraju zadovoljavati vlagomjeri propisani su u Dodatku I. i II., koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio.

III. OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

Članak 6.

Na vlagomjere se primjenjuje postupak ispitivanja tipa mjerila sukladno propisu koji se primjenjuje na način na koji se provodi ispitivanje tipa mjerila.

Vlagomjeri za koje je izdano rješenje o odobrenju tipa mjerila ovjeravaju se u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu i provedbenim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Postupak ovjeravanja podrazumijeva ocjenjivanje sukladnosti vlagomjera s odobrenim tipom mjerila i provjeru njegove točnosti mjerenja.

IV. UZAJAMNO PRIZNAVANJE

Članak 7.

Postupak uzajamnog priznavanja provodi se u skladu s odredbama članka 33. Zakona o mjeriteljstvu (»Narodne novine« broj 74/2014).

V. NOTIFIKACIJA

Članak 8.

Ovaj se Pravilnik donosi uzimajući u obzir postupak obavljanja na temelju Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17. 9. 2015.).

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o mjeriteljskim zahtjevima za vlagomjere kojima se mjeri vlažnost zrna žitarica i sjemenki uljarica (»Narodne novine«, broj 44/96).

Članak 10.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/17-02/02

Urbroj: 558-01/1-17-3

Zagreb, 23. veljače 2017.

Ravnateljica
Brankica Novosel, v. r.

DODATAK I.

1. MJERITELJSKI I TEHNIČKI ZAHTJEVI

1.1. Mjerna jedinica

Mjerna jedinica za iskazivanje udjela vlage u uzorku zrnja poljoprivrednih vrsta koja se prikazuje na vlagomjeru je maseni postotak. Referentna vlaga (M) izražava se kao postotak gubitka mase uzorka koji je određen referentnom metodom. Osnovni udio vlage izračunava se pomoću sljedeće jednadžbe:

$$M = \frac{m_0 - m_1}{m_0} \times 100 \%$$

pri čemu je m_0 , početna masa uzorka (vlažni uzorak), a m_1 krajnja masa uzorka (suhi uzorak).

1.2. Prikaz mjernog rezultata

Vlagomjer ne smije prikazivati rezultate mjerenja na zaslonu prije završetka ciklusa mjerenja.

Rezultati mjerenja moraju biti iskazani kao maseni postotak udjela vlage (%).

Najmanja dopuštena rezolucija mjernog rezultata iznosi 0,1 %.

Ako je mjerilo, osim za mjerenje udjela vlage, predviđeno i za mjerenje drugih parametara (npr. za mjerenje sadržaja proteina u zrnju, za mjerenje hektolitarske mase itd.), rezultati mjerenja moraju biti nedvosmisleno prikazani za svaki pojedini parametar.

Uporaba brojeva i simbola zakonitih mjernih jedinica mora biti u skladu s propisom koji se primjenjuje na mjerne jedinice.

1.3. Značajke vlagomjera i način njegove uporabe

Značajke vlagomjera i način njegove uporabe moraju biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

1. vlagomjer mora biti sukladan s odobrenim tipom mjerila

2. vlagomjer se mora koristiti samo u skladu s njegovom namjenom
3. vlagomjer mora biti cjelovit i neoštećen
4. vlagomjer mora biti čist
5. vlagomjer mora biti ispravan
6. vlagomjer mora biti postavljen na čvrstu i ravnu podlogu
7. rukovatelj mora imati nesmetan pristup vlagomjeru
8. vlagomjer mora na odgovarajući način biti zaštićen od prašine, vjetra, vibracija, atmosferskih utjecaja i drugih smetnji koje mogu utjecati na njegov ispravan rad,
9. vlagomjer mora raspolagati mogućnošću ispisa rezultata mjerenja.

1.4. Postavljanje vlagomjera

Vlagomjer mora biti postavljen na ravnu površinu i imati mogućnost namještanja položaja s obzirom na to da položaj vlagomjera može utjecati na točnost mjerenja.

Vlagomjer tijekom uporabe mora biti postavljen na način da sve prisutne strane istovremeno imaju mogućnost uvida u sve korake mjerenja.

1.5. Konstrukcija vlagomjera

Vlagomjer i sva pripadajuća oprema moraju biti konstruirani na način da pri normalnim uvjetima rada koje je specificirao proizvođač bude zajamčena točnost vlagomjera, kao i funkcioniranje svih njegovih dijelova u skladu s predviđenom namjenom te stabilnost svih njegovih postavki. Kućište mora biti konstruirano na način da su glavne komponente vlagomjera zaštićene od prašine i vlage.

1.6. Označivanje vlagomjera

Vlagomjer mora nositi sljedeće natpise i oznake, koji moraju biti jasno vidljivi, čitljivi i neizbrisivi pri normalnim uvjetima uporabe:

1. ime, registrirani trgovački naziv ili registriranu trgovačku oznaku proizvođača,
2. vrstu i tip vlagomjera,
3. tvornički broj i godinu proizvodnje,
4. službenu oznaku vlagomjera u skladu s rješenjem o odobrenju tipa mjerila,
5. popis svih poljoprivrednih vrsta za koje je vlagomjer ovjeren,
6. mjerno područje,
7. temperaturno područje,
8. datum zadnje ovjere.

Natpisi i oznake moraju se nalaziti na posebnoj natpisnoj pločici smještenoj i pričvršćenoj na kućištu vlagomjera.

1.7. Klimatski uvjeti

Klimatskim uvjetima smatraju se oni okolišni uvjeti u kojima se mjerilo može upotrebljavati u skladu sa specifikacijom proizvođača.

1.8. Temperatura uzoraka

Radna temperatura uzoraka definira se kao temperaturno područje (minimalna i maksimalna temperatura) unutar kojeg je moguće mjeriti udio vlage u uzorku. Proizvođač vlagomjera obvezan je navesti temperaturno područje uzoraka u tehničkoj dokumentaciji vlagomjera. Ukoliko se temperatura uzorka ne nalazi unutar mjernog područja vlagomjera, na zaslonu se mora pokazati poruka o pogrešci.

Vlagomjer mora imati mogućnost mjerenja udjela vlage i u onom uzorku čija temperatura odstupa od temperature okoliša i mjerila.

1.9. Period postizanja radne temperature vlagomjera

Uključeni vlagomjer sve do trenutka postizanja radne temperature ne mjeri i ne pokazuje rezultate mjerenja na zaslonu. Izuzetak su oni vlagomjeri koji nemaju period zagrijavanja.

1.10. Poljoprivredne vrste kojima se mjeri sadržaj vlage